

УДК 338.658

Пастух Х.Р., Юрик Н.Є

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

СТРАТЕГІЧНІ ДІЇ ТА СЦЕНАРІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОЇ УСТАНОВИ

Pastuh K., Yuryk N.

STRATEGIC ACTIONS AND SCENARIOS FOR THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF A PUBLIC INSTITUTION

В Україні реалізується реформа місцевого самоврядування та децентралізація влади, яка передбачає передачу більших повноважень і ресурсів на рівень територіальних громад. Стратегічне планування розвитку вже тривалий час застосовується в Україні, але досі воно давало позитивний результат переважно в містах обласного значення, які мали більш-менш відповідні для цього людські та матеріальні ресурси, а також волю керівництва міста для реалізації плану.

Одним з етапів реформування системи місцевого самоврядування в Україні мав стати процес укрупнення територіальних громад. Україна вирішила піти по шляху добровільного об'єднання територіальних громад, в той же час створивши умови чітких стимулів та заохочень для громад, які пройдуть цей процес об'єднання. Саме об'єднання громад на сьогодні є однією з найбільш обговорюваних тем та напрямків реформ, а його успішна реалізація має стати підґрунтям для створення дійсно спроможних територіальних громад [1].

Проаналізувавши соціально-економічний аспект публічної установи – Гукалівська сільська рада, ми здійснили SWOT-аналіз, який став підставою для підготовки реалістичних планів дій, які повинні допомогти громаді села максимально скористатися існуючими порівняльними перевагами та вибрати правильний стратегічний хід. Аналіз внутрішніх факторів та використання потенціалу сіл (слабкі та сильні сторони) було проведено на підставі Постанови Кабінету Міністрів України № 1186 від 16 листопада 2011 року [2]. SWOT – аналіз вибудовувався на основі анкетування населення Гукалівці та Лопушани, які вказали на переваги та недоліки об'єднання в громаду.

Аналітичне дослідження основних соціально-економічних та демографічних тенденцій у ретроспективі останніх років, та, відповідно, моделювання «соціально-економічного ландшафту» сіл, а також базові припущення щодо основних факторів впливу на перспективу дозволило сформулювати базовий сценарій розвитку Гукалівської сільської ради, та її громади. Даний сценарій відбиває лише основні соціально-економічні та демографічні параметри, які, проте, є визначальними для характеристики майбутнього села. Отже, онтологічною підставою Стратегічного вибору є неприйнятність описаного сценарію для Гукалівської та Лопушанської громади. Ймовірний оптимістичний сценарій розвитку передбачає цілеспрямований вплив на соціально-економічний «ландшафт» факторів, які лежать поза межами впливу місцевої громади і є компетенція ми центральної влади країни. Ймовірність такого сценарію невисока, підтвердженням чого є тривала стагнація у політичній та соціально-економічній сферах держави, відсутність виразної зовнішньої політики, відсутність стратегії розвитку країни, які змогли б змінити зазначені тенденції. Все це дає право на формування раціонального сценарію, що визначатиметься траєкторією на існуючому «ландшафті» за базових припущень появи нових, керованих факторів впливу на цю траєкторію, які перебувають в межах компетенції громади двох сіл, а також найбільш ймовірних факторів зовнішнього впливу в їх сприятливій комбінації.

Завдяки цілеспрямованій і злагодженій політиці керівництва Гукалівської сільської ради, ефективно будуть реалізовані заходи маркетингової стратегії, що призведе до поступового припливу як внутрішніх, так і зовнішніх інвестицій. Створюються нові робочі місця. Відповідно село починає омолоджуватися за рахунок припливу молодих кадрів. За рахунок поступового збільшення бюджетних надходжень та розвитку місцевих підприємств буде покращуватися комунальна сфера, сільське середовище і якість життя. У селах збільшується рівень безпеки, воно стає комфортним для життя.

З метою вироблення та втілення єдиної політики розвитку села та для покращення організації діяльності громади Гукалівської сільської ради, без вступу в об'єднані територіальні громади в межах науково-дослідницької практики, нами було розроблено ряд пропозицій щодо соціально-економічного та культурного розвитку.

Для Гукалівської сільської ради пріоритетними завданнями соціально-економічного та культурного розвитку є підтримка малого та середнього бізнесу, тому необхідно здійснити:

- створення належних умов для всебічного та повноцінного розвитку дітей, відродження культурних і просвітницьких традицій,
- вирішення питання забезпечення громадян двох сіл – якісною питною водою,
- пошук підприємців для відкриття магазину продовольчих та промислових товарів у населених пунктах сільської ради.

Оскільки тенденції соціально-економічного розвитку громади Гукалівської сільської ради свідчать про закріплення позитивних надбань, досягнутих за попередні роки, дані пропозиції ми спрямували на закріплення позитивних тенденцій розвитку економіки двох сіл, досягнення якісних зрушень в економічній та соціальній сфері. Дані пропозиції базуються на основних показниках прогнозу економічного, соціального і культурного розвитку сіл Гукалівці та Лопушани.

Успішне вирішення комплексу завдань щодо забезпечення сталого економічного та соціального зростання, функціонування і розвитку різних сфер економіки сіл значною мірою залежить від економічної ефективності фінансової політики, орієнтованої на поступове зростання та формування необхідних обсягів фінансових ресурсів.

Головним напрямом щодо забезпечення наповнюваності бюджету слід:

- забезпечити повноту сплати орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності, концепцію корпоратизації акціонування чи продажу через аукціон,
- забезпечення своєчасної та повної сплати податків і зборів до державних та місцевих бюджетів,
- заключення договорів оренди на польові дороги,
- цільове та раціональне економічне витрачання бюджетних коштів.

Список використаних джерел:

1.Методика формування спроможних територіальних громад, Постанова Кабінету Міністрів №214 від 08.04.2015 р. (опублікована 27.04.2015 р.)

2. Державна стратегія регіонального розвитку на період до 2020 року/затв. Постановою Кабінету Міністрів України від 6 серп. 2014 р. № 385. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3852014-%D0%BF>